

DEIÀ 'SOUVENIR'

Palma, 9 de juliol de 2018

Defensem l'arquitectura contemporània i no estam en contra del creixement urbà on existeixi un problema d'accés a l'habitatge digne i de qualitat.

Aquest creixement ha de sorgir de les necessitats reals i, per tant, la segona residència o l'habitatge turístic no en formen part; ha de ser participatiu, proporcionat i social, seguint criteris de sostenibilitat en funció dels recursos de què disposem, i ha de contribuir a preservar el nostre paisatge i territori. En definitiva, s'han d'anteposar els interessos col·lectius davant dels d'uns pocs.

A Deià hi ha gairebé les mateixes places turístiques que habitants i el 40% dels habitatges estan dedicats a segones residències. I la necessitat real d'habitatge? Quina és? La situació de Deià és semblant a la de la major part dels pobles de la part forana amb pressió turística: en general, els joves amb famílies arrelades al poble des de generacions enrere resten a l'espera d'heretar una casa d'una padrina o un conxo, i el problema el tenen tots els que hi van a fer feina i de qui depenen els serveis. Tota aquesta gent, amb nòmines de treballador de temporada o de funcionari en el millor dels casos, no poden competir amb un lloguer turístic en el mercat lliure i, per tant, l'accés a l'habitatge s'ha de resoldre amb habitatge protegit.

Per tant, Petit Deià no farà més que agreujar el problema.

D'altra banda, l'actual col·lapse circulatori en temporada alta, la falta d'aparcament, acompanyat de la manca de millores reals en el transport públic que el pugui convertir en alternativa al cotxe, i els problemes d'abastiment d'aigua a l'estiu no faran més que empitjorar-se amb la construcció d'aquestes noves 21 casetes de betlem –i sense cap qualitat arquitectònica més enllà de la suposada còpia, mal copiada, de l'arquitectura popular de la Serra.

Ja arribam tard per aturar aquest projecte; ara es tracta d'evitar que altres barbaritats urbanístiques similars es puguin dur a terme en altres pobles. Tenim el precedent del Guix, a Escorca, que es va aconseguir desclassificar.

Una altra qüestió és l'ofici. És a dir, com ha de ser l'arquitectura que doni forma als creixements sostenibles que responguin a una necessitat social.

L'arquitectura moderna es va imposar a l'arquitectura tradicional per la necessitat de reconstruir Europa el més aviat i barat possible després de la Segona Guerra Mundial. Avui, ha passat a ser una "màquina de fer doblers". Però el que espunya l'harmonia d'un conjunt històric no és només una arquitectura moderna que destaquï sobre les altres. També és l'alteració del gra petit de la ciutat mediterrània, de la casa entre mitgeres en parcel·les estretes i llargues pròpia dels pobles mediterranis.

Si s'hagués de créixer,

aquest seria el model de creixement, i no la banalització de la tradició constructiva convertida en un neofolklorisme de postal. Una falsa arquitectura popular, gens sincera i tanmateix mal interpretada amb el resultat de 21 casetes de falla sorgides com un bolet i fetes amb bloc de formigó revestits de pedra al més “pur estil mallorquí” en un entorn que els promotors bravegen que és Patrimoni de la Humanitat. Sí, i de fet, en la seva declaració, la UNESCO va valorar especialment l’estreta relació que hi ha hagut entre l’èsser humà i la natura i va destacar que calia impulsar accions directes de rehabilitació i conservació del patrimoni cultural i natural. No esmentava la construcció de poblets de nova planta que xoquen per la seva magnitud i que res tenen a veure amb el desenvolupament natural dels pobles.

Si s’hagués de créixer,

hauria de ser com a continuació de les darreres parcel·les, al final dels pobles, amb la mateixa tipologia edificatòria i constructiva i no amb nous nuclis aliens al que ja existeix.

Si s’hagués de créixer,

hauria de ser amb els mateixos materials amb què es va construir el paisatge de la Tramuntana. No faria falta cap normativa estètica que imita el que no és: “construïu amb pedra, calç i fusta, com un temps. I veureu que la integració és completa”.